

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri v danem naslednjem dne ter stane celotna 180 K, polletno 90 K, celoletno 480 K, mesečno 15 K. Odstrelni po dogovoru. Pri vsaki naročnici objavi popust.

Naroči se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčkova ulica št. 4.

TABOR

Uredništvo se nahaja v Mariboru, Jurčkova ul. št. 4, 1. nadstropje. Telefon intern, št. 276. Uprava se nahaja v Jurčkovi ulici št. 4, pritličje, čeno. Telefon št. 24. BES poštnoštevnica št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne vrnita. — Rokopisi se ne vrnijo.

Leto: II.

Maribor, petek 18. marca 1921

Številka: 63.

Političen položaj. Konstituiranje novega SKS kluba. Občinske volitve v Sloveniji. Agitacija princa Wieda v Albaniji. Iz pariškega parlamenta.

Obračun nemškega mestnega gospodarstva.

Maribor, 17. marca.

Nemci nas po avstrijskih listih obrekujejo, da smo tekom svoje uprave upropastili mestno gospodarstvo ter občino spravili pred konkurz. Ali kakor pri ljudskem štetju, so tudi v tem slučaju suhe številke bolj kot vsa druga protidokazovanja ovrge vsa ta obrekovanja. Te suhe številke, razvidne v proračunu za leto 1921, so strašna javna obtožba popolnoma zavoženega mestnega gospodarstva — ampak ne izza naše mlade dobe, marveč izza cele dobe županovanja in gospodarjenja Nemcev in renegatov v starem Marburgu.

Ta naš, z velikim trudom sestavljeni proračun, je pravcat obračun s prejšnjim nemškim gospodarstvom: v popolnoma rednih predvojnih razmerah so Nemci gospodarili tako, da še danes ni mogoče izslediti, koliko so stala občino posamezna mestna podjetja, oziroma v koliko so posamezno aktivna ali pasivna. Res je, gradili so, toda skrbeli niso prav nič, ali in kako se podjetja obrestujejo, kako se krijejo neproduktivna podjetja, kako dobiti novih virov za pokritje mestne uprave, plačevanje obresti in amortizacij; kadar jim je zmanjkalo v mestni blagajni denarja, so enostavno najeli posojilo in na ta način mestnemu prebivalstvu sipali pesek v oči, češ, glejte, mi vam ne nalagamo nobenih novih davkov, mi zidamo, delamo in naša uprava je naravnost vzor mestnih uprav.

Sedaj pa je ta proračun razkril, kakšno vzor-upravo so vodili bivši nemški mestni očetje. Do konca vojne so občini povzročili samo 13 milijonov dolga. Le kdor je sam skusil, kaj se pravi pre-

vzeti zavoženo gospodarstvo, na vseh koncih prezadolženo, nikjer jasnih računov, ta bo vedel, kako težko delo je spraviti v tako resnih časih gospodarstvo v red, kakor smo ga ob prevratu mi prevzeli od Nemcev. Če smo hoteli še celo naslednje leto po osvobojenju težke čase aprovizacije preskrbeti najpotrebnejših živil in če smo hoteli mestno občino rešiti pred polomom, do katerega so pritirali nemški gospodarji, smo bili seveda primorani se — tudi zadolžiti. Le na ta način smo prišli danes do dolga za skoro 16 milijonov, ne vračunši še posebej 3 milijone na račun električnega podjetja, ki pa je plodonosno in se torej ne more šteti k dolgovom. Samo na obrestih plačuje občina 992.000 K letno, posebej še na amortizacijah 170.000 K, torej preko 1 milijona. Za to darilo naj se Nemci lepo zahvalijo svojim bivšim gospodarjem!

K sreči za nas je bil že v prejšnjem sosvetu delaven tudi mož, ki je strokovnjak v finančnih zagotovitvah. Ta mož, dr. Valjavec, ki ga vpoštevamo tu samo kot člana sosveta, je kot referent finančnega in gospodarskega odseka na zadnji seji z dne 15. t. m. predložil svoj elaborat, s katerim se še pečemo. Za danes omenimo le, da izkazuje proračun za leto 1921 10.800.000 K potrebin, 6.600.000 K pokritja, torej še 4.200.000 K primankljaja, katerega treba pokriti z novimi dohodki iz novih davkov ozir. doklad.

Neumestno se nam zdi, da so klerikalci pri tej priliki, ne iz ljubezni do stvari same, ampak iz zgolj politično-strankarskih nagibov, v debato proračuna zanesli svoje sovraštvo napram novemu gerentu Mestne hranilnice s težkim očitanji, katerih opravičenost sosvetu ni bilo

mogoče kontrolirati. Da so pri tem tudi izvajali obstrukcijo napram proračunu sploh, to veselje jim navsezadnje privoščimo. Ampak o tem bomo še govorili. Proračun je bil kljub tej nagajivosti odobren skoro v celoti.

Kolikor je v Mariboru pošteno mislečih Nemcev, morajo z nami vred pritrditi, da je naš proračun pravzaprav prvi jasen obračun zavoženega bivšega nemškega gospodarstva!

M. P.—i.

Tržne razmere pri nas in drugod.

(Konec.)

Večina mlekaric ga niti pretočiti noče v literko steklenico; celo steklenico ali „pa nič“, se odreže. Kaj pomagajo ugovori in ogorčenje kupcev, ko se nimajo kje pritožiti, mleko pa nujno rabijo za otroke! Zlasti nesramne postanejo kmetice, ako je na trgu malo mleka; tako je zahtevala danes ena mlekarica za liter 7 K. Vrhutega pa je mleko že itak posnelo, pomešano še več ali manj z vodo; primerilo se mi je celo, da je bilo pomešano z moko in se vsled tega zasmadilo, da se je malo bolj ogrelo in to na odprtem ognjišču. Tudi dobi potem tako čudno barvo ko zavre. Za ljubljanski trg so natančna določila, kako naznaniti vsak slučaj sumljivega mleka; toda tam je to mnogo lažje storiti, ker pripeljejo mlekarice mleko večinoma v vozičkih, ki imajo na njih napisano ime in bivališče. Vredno bi bilo poizkusiti, vprašati mlekarico s slabim mlekom po imenu v svrhu naznanitve; čisto gotovo vam skoči v obraz, saj se nekaterikrat pripeti, da iztrga ena ali druga nezadovoljna stranka mleko in ga izlije nazaj v svojo posodo. Pri tem bi hotel opomniti še na neko

jako neokusno razvado kupujočih strank. Ker so pri nakupovanju mleka že tolikokrat nasedle, so se navadile, da mleko predno ga kupijo, poskusijo kar iz steklenice prodajalkine; to pa je na vsak način nedopustno. Kakšno mora biti mleko, ki so ga poskusile 3 ali 4 stranke, zlasti ako niso zdrave ali pa snažnih ust, kar se tudi pripeti? Vsem tem nedostatkem bi se dalo odpomoči, ako bi se predvsem strogo in pod kaznijo prepovedalo prodajanje mleka po ulicah in vežah; na tržišču pa naj bi imele odločen in poseben prostor; vrhutega naj bi se mleko večkrat na teden preiskalo že na trgu. Ako bi tekli po tržišču samo parkrat potoki od tržnih organov izlitega pokvarjenega mleka, kot se to večkrat pripeti v Ljubljani, bi se imeli kupci vsaj glede kvalitete manj pritoževati.

Saj je vendar čudno, da se v Mariboru mlekarice tako branijo nositi mleko na dom, ter raje po cele ure stoje na trgu in prezebajo. Tistih redkih pa, ki ga nosijo na dom, ni mogoče preplacati, najraje bi odnesle pol hiše; ponekod zahtevajo zajtrk, seveda kavo, kot bi ta gospodinjstvo prav nič ne stala, drugod pa bi morale imeti stranke ponošene obleke in obutve na kupe, da bi zadostile njih željam. Omenil bi še glede kislega zelja, da slednje ni še ravno tako drago, in navadno je tudi dobro; večkrat pa je videti tudi zelje, ki se mu na prvi pogled pozna, da ni več dobro. Tudi jabolka so pri nekaterih napol gnila ali pa tako obtolčena, da res ne spadajo več na trg. Kmetje pač mislijo, da je za kupce dobro. Kaj malo okusno je tudi gledati, kako obližujejo prodajalke lonce in žlice od smetane, jedo jabolka in potem še z mokrimi rokami brskajo po ostalih v košari. Mnogo takih ne-

spametovala ali pa, dokler ne najdem prijatelja, ki bo tako premeten, da sprijazni najine stariše.

To je bilo dovolj jasno, kaj ne? „In Vaš zaročenec? — Jaz vsaj mislim, da ste tajno z njim zaročena.“

„Je inteligenčen butec,“ odgovori hladno. „Zato sem se v njega zaljubila in ga hočem imeti, kajti hlače hočem jaz nositi.“

Kaj bi naj na to odgovoril? Začel sem resno misliti, na kak način bi pripomogel Ljubi do njenega izvoljenja. Slednjič sem iztuhtal rafinirano idejo.

Ljubi oče je izdeloval najboljšo pasto za čevlje: „Luna“, njegov konkurent je bil oče Ljubinega zaročenca, ki je tudi izdeloval „najboljšo“ pasto za čevlje: „Svetla.“ Iz te trgovske konkurence se je izcimilo osebnostno sovraštvo in je Ljubi oče prepovedal vsako občevanje s sinom konkurenta.

Začel sem razširjati govorico, da nameravam ustanoviti tovarno za izdelovanje paste; bahal sem se, da imam tajno sestavino, katera mi omogoči izdelovati tako pasto, ki bo izpodrinila vse slične preparate. Pasto bom imenoval: „Non plus ultra.“

To je učinkovalo. Prvi je priletel k meni oče Ljube. „Bodite pametni“, je kričal razburjen, „kako morate misliti

„Gospod!“

Uloga, katero igrate nasproti starišem gospodične Ljube, ni lepa! Stariši zaupajo Vam, a gospodična gre „svoja pota“, ko jo zapustite.

Prijatelj.

Anonimni dopisniki so vedno komu prijatelji.

Zrl sem nemo na papir, v srcu pa se mi zbudila ljubosumnost. Divje sem dirjal po sobi. Konečno sem sklenil, biti indiskreten in če me Ljuba zasači, kot vzrok pokazati pismo.

Ko sva se prihodnjič zopet ločila, sem čez nekaj časa previdno krenil za njo. Kakih 500 korakov od tam skoči Ljuba s kolesa, jaz storim isto in se previdno skrijem za grmovje. Nasproti ji prihitel mlad gospod, ki jo začne poljubovati, da se mi je kar temnilo pred očmi same jeze. Previdno kakor indijanec sem se splazil bliže.

Naenkrat zakriči mladenič: „Nekdo naju zasleduje!“ Skoči med grmovje — et me viol!

Najrajši bi se bil pogreznil v zemljo. Ljuba me ježno premeri ter mi zabrusi „fej!“ v obraz.

V obupu sem postal predrzen.

„Velja ta „fej“ Vam ali meni?“ jo vprašam. Mladi mož se v občudovanja vredno preciznostjo postavi pred mene:

„Gospod!!“ — Postalo je kritično, kontrahaza neizogibna!

Naenkrat zakriči Ljuba: „Stojta! Prav imate gospod doktor! Res ni lepo, da sem Vas brez Vaše vednosti porabila kot špansko steno, za katero sem imela rendezvous.“

In veste kaj sem zvedel?! Da je bila cela zadeva z menoj inscenirana od Ljube, da je opazila moje zlete, da je fingirala nesrečo s kolesom itd.

Vi mislite, sedaj je bilo vsega konec! Kaj še! Ljuba me je s svojim namanim jezikom tako dolgo obdelavala, da sva nadaljevala najine izlete. Skupna tajnost je celo najino prijateljstvo poglobilo in njena vedno večja prijaznost je zbudila v meni upanje, da mogoče izpodrinem tekmece.

Prišla je jesen. Kolesarjenje se bo moralo kmalo prenehati. Postala sva oba melanholična. V slovo sva zopet zletela k „Cestnemu Jožetu.“ Govorila sva malo.

„Se znate drsati?“ vpraša me Ljuba nepričakovano.

„Jaz znam vse!“ odgovorim bahato. Vesela mi odvrne: „Dobro! Potem bova hodila po zimi na led!“ Smeje sem pristavil: „In prihodnje leto zopet kolesarjenje.“

„Kako dolgo še mislite to nadaljevati?“

„Tako dolgo, da se bosta stara dva

Staro Loski:

Ljuba.

Tragedija iz mojega življenja.
(Konec.)

Letel sem na obisk z ljubezni polnim srcu. Sprejem je bil očarjuoč. Posebno mi se mi ni mogla dovolj zahvaljevati, ker sem njeno hčerko tako pošteno spremljal in štiti.

Ta prevelika hvaležnost me je nemalo osupnila; direktno neprijetno mi je pa bilo zatrdilo, da imajo v me tako veliko zaupanje, da nimajo nič proti promenadam pri mesečnem svitu, če ravno to ni popolnoma v redu. Promenade pri mesečnem svitu, o tem nisem imel pojma. V zadregi sem pogledal Ljubo, a ta je hitro posegla v besedo.

„Moj bog, mama, kako pretiravaš! Če pridem količkaj pozneje domu, kar misliš na večerne promenade. Bližjema je naperila govorico na drugo pot.“

Ko sem se poslavljaj, mi je krepko stisnila roko. Cutil sem, da tiči za celo zadevo tajnost, kateri bi prišel kmalo na sled, če bi šel enkrat špionirat za Ljubo kam se pelje. Toda nisem imel izletov, če me zasači, in brez Ljube mi ni bilo mogoče živeti.

Nekega jutra dobim sledeče, s pisalom strojem pisano pismo:

okusnosti bi se se dalo navesti in ne v zadnji vrsti različne cunje kaj dvomljive čistote, v katere so živila zavita. Vsi navedeni nedostaki pa so najboljši dokaz, kako potrebno bi bilo za nas tržno nadzorstvo.

Gospoda vladnega komisarja prosimo, da uvažuje te naše nasvete in napravi red tudi na našem trgu; lahko je uverjen, da mu bo hvaležno vse meščanstvo.

Notranja in zunanja politika.

* **Politični položaj v Beogradu po razpadu zemljoradniškega kluba.** Kar smo že dolgo pričakovali, se je zgodilo, zemljoradniški klub se je razbil. Kot prvi so se uprli diktaturi gospoda Avramovića slovenski samostojni kmetje, pričakuje pa se, da izstopijo iz kluba tudi še drugi, osobito bosanski demokrati disidenti. Slovenski samostojni kmetjski poslanci, katerih je po številu devet, osnujejo poseben klub, kateremu se bodeta najbrže pridružila tudi oba narodno-socialistična poslanca. Pričakuje se da bodo k temu klubu pristopili tudi oni zemljoradniki, ki bodo še izstopili iz dosedanjega kluba. Ta novi klub bo potem vstopil v vladno po poslancu Puclju. S tem se bo vlada zopet okrepila; ker je vstop muslimanov v vladno že sigurna stvar, bo stala vlada pri prihodnjem plenarnem zasedanju konstituantne 5. aprila napram opoziciji v močni in znatni večini, s čimer bodo definitivno onemogočeni vse manevri opozicije proti njej in njeni ustavi.

* **Aretacija Radičevega agenta.** V Beograd je bil prepeljan aretirani Radičev agent, Tomo Hlebin, ki se je pogajal s Frankovci v Gradcu.

* **Evakuacija Dalmacije.** Italijani zapuščajo Dalmacijo. Do 25. marca bo tudi Sibenik popolnoma izprazen; ostali bodo samo še karabinerji, da predajo varnostno službo našim organom.

* **Volitve v Julijski Benečiji.** Od 17. do 22. marca so izstavljeni na ogled volilni imeniki za Trst, reklamacijski rok bo trajal 14 dni. Glede razdelitve Julijske Benečije na volilna okrožja še ni bilo določeno ničesar. V glavnem so trije projekti; po prvem bi se razdelila dežela v dva dela, v Trst, Istro in otoke, ter v Gorico, Gradiško ter dele Kranjske, po drugem v tri, v Trst z oko-

na kaj takega?! Saj se že dva bojujeta na življenje in smrt za eksistenco.

„Zaradi tega pa“, odvrnem mirno, „če se dva tepeta, se tretji lahko smeji. Ja, če bi se Vi z Vašim konkurentom kartelirali.“

Osuplo me je pogledal. „To je ideja!“ vsiklikne, „na ta način bi Vam že izbila iz glave Vaše načrte.“

Drugi dan je prisopihal konkurent-papa. Tudi temu sem zagodel isto pesem; pristavil sem še, da bi bila na mesto fuzije boljša ženitev.

Res je na ta način prišlo do zaroke. Ljuba se je jokala veselja in me je v odsotnosti svojega zaročenca parkrat objela. Pri pojedini mi je zaupala še eno lumparijo. Anonimno pismo mi je pisalo ona, da pospeši odločitev.

Ti presneto moško rebro! — Srčkano, kaj ne!?

„Gospodična Ljuba, povejte mi odkritosrečno, kako ste prišli do tega, da sta ravno mene zbrali za žrtev Vaših namenov?“ sem jo vprašal.

„Enostavno: prvič ste mi bili znani kot kavalir, drugič ste bili kolesar in tretjič ste v taki starosti, da moji stariši niso mogli ničesar sumiti in moj ljubček ni mogel biti ljubosumen.“

Vidite, zadnje besede so me zbudile srce. Ko sem prišel zvečer domov, sem dolgo gledal v zrcalo in prvič opazil, da so mi lasje ob sencih že precej osive! — Finis!

lico, Istro z otoki, ter Gorico in ostalim ozemljem, po tretjem pa bi se Goriško okrožje pridellilo videnskemu, ki bi dobilo ime furlansko-ilirsko volilno okrožje.

* **Fašistovska kultura.** Fašisti so napadli in usmrtili socialističnega poslanca Piccolija ter mu potem odrezali glavo. Parlament je sedaj sestavljen posebno komisijo, ki bo slučaj preiskala. V znak zalovanja je zbornica v torek prekinila sejo.

* **Iz predzgodovine zasedbe Nemčije.** V Berlinu je imel član nemške londonske komisije general v. Lect zanimivo predavanje v katerem je izjavil, da Anglija a predvsem Lloyd George, ni bila za prekinjenje pogajanj z Nemčijo, ampak so ravno nasprotno hoteli, da pride do sporazuma in Anglija je edino Franciji na ljubo pristala na represalije. Nemška delegacija se je držala zelo dobro. Glavni krivec, da se sporazum ni dosegel, je bil baje francoski prehranjevalni minister Loucher. Von Sect je h koncu izjavil, da ga dogodki na zapadu ne vznemirjajo, pač pa ga vznemirjajo dogodki na vzhodu.

* **Konferenca v Brucku.** Kakor izve „Magyar Ország“ od dobro informirane strani se konferenca v Brucku ne vrši pod nikakim antantnim pritiskem, temveč je urgirala madžarska vlada že precej časa neposredna pogajanja s Čehoslovako. Ta pogajanja so v zvezi z izvršitvijo mirovne pogodbe, ker so v njej razne nejasno izražene določbe, katerih praktično izvedbo se je prepustilo nasledstvenim državam. Pogajanja obsegajo ves kompleks mirovne pogodbe in uspeh je odvisen od tega, ako bo pripravljena čehoslovaška vlada skleniti nove pogodbe in sporazume v duhu mirovne pogodbe. Kakor se sodi, bodo ta pogajanja trajala več mesecev.

* **Plebiscit na Tirolskem.** Kakor znano je tirolska deželna vlada nedavno sklenila, da izvede 24. aprila t. l. glasovanje, ali naj Tirolska še nadalje ostane pri Avstriji ali naj se pridruži Nemčiji. Dunajska centralna vlada je zdaj doposlala tirolski deželni vladi tozadevni protest, na katesega je pa dobila odgovor, da bo ta plebiscit samo informativen ter da radi tega centralna vlada na Dunaju nima pravice nastopati proti nemu.

* **Pred ljudskim glasovanjem v Gornji Sleziiji.** Dan ljudskega glasovanja v Gornji Sleziiji, ki ima odločiti ali naj pripade ta zemlja Poljski ali Nemčiji se vedno bolj približuje. V plebiscitno ozemlje je dospelo zdaj že preko 70.000 oseb, ki imajo pravico glasovanja, so pa doslej bivali izven glasovalnega ozemlja. Kako bo plebiscit izpadel, se ne da prorokovati, vendar pa bo prej v poljsko nego v nemško škodo, ker je ljudstvo bilo ekom desetletij suženjstva preveč ponemčeno.

* **Nemčija in Amerika.** Amerika je pozvala nemško vlado naj pošlje v Washington delegate, da se neobvezno porazgovore z ameriški glede izvedbe miru, ker Amerika kakor znano versalleske mirovne pogodbe ni priznala.

* **Zavezniki in Nemčija.** Poleg še spočetka zasedenih krajev Nemčije so zasedle sedaj belgijske čete tudi mesto Hamburg.

* **Proslava štiriletnice uničenja carističnega režima v Rusiji.** Dne 12. t. m. so slavili boljševiki štiriletnico uničenja carističnega režima. Tega dne je počvalo vse dlo in tudi sovjetski kongres v Moski ni zboroval. Ob tej priliki so izdali boljševiki na rusko ljudstvo proglas, v katerem ga pozivajo naj se ne da zamamiti od menjševikov in carizmov ter naj ostane zvesto sovjedom.

* **Italijanski socialisti in razpust parlamenta.** Kakor poroča „Popolo d'Italia“ so socialisti radi splošnih novih volitev zelo v skrbeh. Boje se popolnega poraza in zmanjšanja parlamentarne skupine od 156 na 70 do 80 poslancev. Turati se je po naročilu stranke pogajal z Giolittijem. Listi zagotavljajo, da bi bila socialistična stranka pripravljena, Giolittijev kabinet tekom nekaj zasedanj uspešno podpirati in svojo opozicijo v splošnem omejiti, da bi tako zavlekli nove volitve.

* **Iztreženje na Grškem.** Navdušenje grškega ljudstva za režim kralja Konstantina se je že zdavnaj poleglo in mesto tega zavzema nezadovoljstvo vedno večje dimenzije. Ustavitev kredita zaveznikov, izguba Smirne in nevarnost za Tracijo je povzročila katastrofalen padec grških drahem za polovico. Temu se je pridružila sedaj še draginja, ki je narasla za 100 do 150 procentov. Skoro dan za dnem se vrše po grških mestih demonstracije proti sedanji vladi ter tudi proti kralju samemu. Pristaši Venizelosa in njegove politike se zopet množe. Vidi se, da bo prišlo na Grškem v kratkem zopet do prevrata, ki bo zopet strmoglavil kralja Konstantina.

* **Iz Irske.** Borbe sinfajnovcev na Irskem trajajo dalje. Vladna taktika se je v splošnem spoznala za napačno ter se namerava čisto spremeniti; mesto z nasiljem bo poizkusila angleška vlada doseči mir potom sporazuma s sinfajnovci.

* **Iz ameriškega političnega življenja.** Ameriški kongres (parlament) je sklican za 11. april k izrednemu zasedanju.

Zanimivosti.

Zakonski evangelijski. Neka Italijanka je pričela oznanjati nov zakonski evangelijski, ki vsebuje navodila, kako naj živita mož in žena. Po tem evangelijski moreta biti zakonca srečna samo tedaj, ako si stojita medsebojno v istem razmerju, kakor dva trgovska kompanjona, česar pa v sedanjih modernih zakonih ni. Mož napravi navadno iz žene sužnjo ali pa lutko ter nastopa proti njej kot junak ali pa kot gospodar in ker gospodarstva in junaštva danes ni več, jemlje tako na svoja ramena ves tovor finančnih skrbi, kar je zanj pretežko. S tem da daje ženi denar za gospodinjstvo ter za toaleto misli, da si je s tem pridobil pravico, da mu ni treba dovoljevati ženi vpogled v njegove posle. Vsled tega pa žena, ki živi le iz dneva v dan, ne da bi imela vpogled v njegove posle, postaja polagoma iz družice sovražnica. Kolikokrat bi žena preprečila propad soprogovega dela, ako bi znala za njegovo faktično stanje. Temu nasprotno pa najde soprog, ki pušča ženi vpogled v vsa njegova dela, v soprogi dobro pomočnico in svetovalko. Na drugi strani pa se mora soprog brigati tudi za soprogine stvari in posle. On mora vedeti s kakšnimi težkočami se mora ona boriti. Torej, ako sta obadva popolnoma poučena v posle eden drugega, tedaj ju bo vezal močan skupni interes in zakon bi bil mnogo bolj srecen. Priznati moramo, da ima ta zakonski evangelijski mnogo dobrega toda deloma tudi slabega in sam na sebi še ni v stanu napraviti zakon srecen. Vzemimo le eno. Mnogo je poslov moža, ki so rizikantni in katerih uspeh je bolj odvisen od lastnega zaupanja nego od drugega, žena pa navadno nima toliko zaupanja in sugestivne moči kakor mož in ako bi za kako stvar prerano doznala, bi jo mogla s svojim pesimizmom celo upropasti, ker bi z njim odvzela pogum tudi možu. Končno pa to tudi ni vse. So tudi še psihične in fizične bolezni, ki upropastajo srečo zakonov in o teh bi bilo treba v evangelijski tudi govoriti.

IX. simfon. koncerti
18. marca 1921

Dnevna kronika.

— **Prihod senatorja Klofača v Maribor.** V petek 18. marca t. l. okoli pol 14 ure prispe s čehoslovaškim vlakom v Maribor senator Klofač v spremstvu čehoslov., poljskih in ruskih zastopnikov NSS. Na kolodvoru v Mariboru jim priredi tukajšnje vodstvo NSS časten sprejem. Proti večeru nadaljujejo zastopniki bratskih nam narodov potovanje proti Lubljani, ker se bodo vdeležili zborovanja NSS, ki se vrši 19. in 20. marca. Pristop na peron ob prihodu vlaka je vsakomur brezplačno dovoljen.

— **Klub Čechu v Mariboru pozdravi senatorja g. Václava Klofača in druge došle goste ob prihodu v Maribor v petek 18. tm. na g. avnem kolodvoru. Rije-ljejo se s praškim brzovlakom okrog 13. ure. Vsi ki imate prosto, udeležite se tega sprejema sigurno. — Klub Čechu v Mariboru.**

— **Viš. sod. svet. Fon.** bivši poverjenik za pravosodje je s 15. t. m. zopet nastopil svojo službo pri kazenskem senatu okrožnega sodišča Maribor.

— **Našim dopisnikom.** „Jugoslavija“ prinaša v svoji 64 številki poziv na dopisnike ter izjavlja, da bo proti napačnim informatorjem nastopala popolnoma brezobzirno. Tej izjavi „Jugoslavije“ se tudi mi popolnoma pridružujemo. Marikdo misli, da so listi zato tu, da služijo posameznikom v osebno korist; ako je temu ali onemu kdo v napoto, pa nam pošlje dopis z vsemi mogočimi pogrehami, ki jih očita svojemu neprijatelju. Zgodilo se je celo, da se je neka gospodična skregala s svojim ljubimcem, pa nam je poslala dopis, da je ta njen bivši ljubimec nemškutar in da rovari proti državi. Seveda smo ta dopis vrgli v koš, da li je stvar osebna ali ne. Radi tega pozivamo vse, ki nam bodo v bodoče pošiljali dopise, naj pišejo le ono, kar bi lahko tudi pred sodiščem potrdili. Ona pa, ki nas bodo še nadalje poizkušali zlorabljati, bomo brez ozira na uredniško tajnost izročili onim, katere so napadli. Dopisi brez podpisa in netančnega naslova pa gredo seveda brez pardona v koš. Dalje pa opozarjamo še, da dopisov, člankov in podlistkov, ki jih nismo naročili, ne honoriramo.

— **Represalije.** Mi Slovenci smo čuden narod. Ni je stvari, ki bi nas enkrat izučila, da bi krenili na odločnejša pota. V zadnjem času — dasi pozno — je zauril sirom domovine klic po represalijah kot zadnjemu sredstvu, da se reši že vendar enkrat neznosnega trpljenja naše uboge koroške rojake. Vsi apeli na clovekoljubje in kulturo so ostali brez uspeha. V silobranu smo se zatekli k represalijam, ki jih je vlada tudi hvalevredno že začela deloma izvajati. — so se hitro oglasili med nami samimi ugovori po stari slovenski navadi, samo da se kaj piše, čeprav na škodo stvari. In ker se je nekdo v nekem listu enkrat zaletel, je seveda izključeno pri nas, da bi priznal svojo zmoto. Ne! Naj se zgodi karkoli, prvo je — list, potem se le stvar, zmoto je treba braniti, samo da se ne bo reklo, da se je list — udal.

— **Mariborska kultura in stanovanjska mizerija.** Nase gledalše je pred par meseci končno dobilo pravega karpelnika, gospoda Vogrta, ki je vsled svojega resnega umetniškega stremljenja v kratkem času postal pravi ljubljene našega občinstva. Kljub slabi plači je sklenil posvetiti svoje velike zmožnosti povzdigi mariborskega gledališča, v svoje bridko razočaranje pa ni našel tukaj niti toliko zaslombe, da bi po mesecih čakanja dobil vsaj sobo, kjer bi lahko imel klavir in tako je moral te dni odpovedati svojo službo pri mariborskem gledališču. Potem pa se v Mariboru še najdejo Slovenci, ki se zgražajo nad „ne-clovekoljubnim“ postopanjem, če se hoče le malo utisniti stanovanje mladi, delavci, zmožni, a brezposelni bivši natekerici, sedaj oficirski vdovi. Tako globoko smo torej padli v materializem in osebni egoizem. Ne smemo se torej čuditi, če so predavanja, koncerti, gledališče in zadržji čas celo operne predstave neobiskane.

— **Wien-Lalbach-Marburg.** Allgemeine Unfall-Schadenversicherung-Gesellschaft — früher erste österr. allgemeine Versicherungs-Gesellschaft — Generalagentur Wien, Hauptagentur Lalbach pošlja ta dni svoje tiskovine na

iz Ljubljane, ampak iz Laibach in ne v Maribor, ampak v Marburg. Med nemško stampiljo se nahaja tudi slovenski tekst naslova družbe s podpisom Röger. Na vsak način je to nemškoavstrijska družba s sedežem na Dunaju in glavnim zastopstvom v „Laibachu“ in na vsak način je to škandal, da g. Röger — če je že zastopnik inozemskih družb, še danes ne ve, da ne obstojata več ne Laibach in ne Marburg.

— V interesu javnosti. (Dopis od Sv. Duha.) Razmejitvena komisija se naproša, da komentira v slovenskih listih, posebno štajerskih, najnovejšo obvestilo sklepa pariške veleposlaniške konference, izšlo po LDU Maribor, dne 26. februarja, ličoč se definitivne mejne črte pri Sv. Duhu. Tukajšnje prebivalstvo je vsled nejasnosti konf. teksta, zlasti radi besedila, da prehaja mejna črta pri Sv. Duhu v že določeno mejno črto tako, da ostaneta cerkev in šola, kakor tudi zaseka tega kraja na naši strani popolnoma upravičeno zmedeno in razburjeno. Cerkev in gornja (stara) šola nista bili nikdar sporni točki. Naj se li smatra za oznako „zaseka“ teren, na katerem je nova šola, pokopališče in posestvo Antona Krampla št. 36? Za prebivalstvo Sv. Duha je velike važnosti, ako se mu natančno pojasni pojem navedene besede „zaseka“.

— Usposobljenostni izpiti za občje ljudske in meščanske šole na državnem učiteljskem v Mariboru se pričnejo v ponedeljek, dne 25. aprila 1921 ob 8 uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje je vposlali do 16. aprila 1921 na izpraševalno komisijo za občje ljudske in meščanske šole na državnem moškem učiteljskem v Mariboru.

— Razpored porotnih razprav. — Petek, 18. marca: Murko Štetan, umor (rodbinska tragedija). Sobota (praznik) 19. marca: Kočan Jurij in Ana, poveljenje, odprava plodu. Ponedeljek, 21. marca: Jelenko Ivan, umor, težka teles. poškodba, Mohorič Konrad, uboj. Torek, 22. marca: Kosanovič Elija, Gačič Jakob, rop. Sredo, 23. marca: Gorjanc Alojz, goljufija, Preac Franc in Perger Franc, tatvina. Četrtek, 24. marca: Bračko Anton, umor (rodbinska tragedija). Petek, 25. marca: Mileja Kozlin, rop, Andrej Jakob, tatvina, Zebot Franjo, nadaljevanje tiskovne pravde Kocmut. Razpisane so še po praznikih do konca meseca nadaljne obravnave (dne 30. marca velika razprava 8 obtožencev). Razprave se bodo nadaljevale še do 5. aprila.

— Strog pasji kontumac. Kakor izvemo, je deželna vlada odredila strog pasji kontumac skoro za vso Slovenijo, pri nas za celo obmejno ozemlje s Prekmurjem vred. Tozadevne odredbe bodo jako stroge, ako bi se v kateri občini ne vpoštevale, se pokencajo vsi psi.

— Novo bojno sredstvo so iznašli Amerikanci. To sredstvo je neke nove vrste plin, katerega bodo uporabljali v prvi vrsti zrakoplovci v boju s sovražniki.

— Slovensko obrtno društvo v Mariboru priredi v soboto 19. marca, na dan sv. Jožefa, ob 19. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma na čast vsem Jožicam in Jožekom veselico, pri kateri sodeluje iz prijaznosti železničar pevsko društvo „Drava“. Godbene točke izvaja iz članov sestavljeni orkester. Ker bode poleg pevskih in godbenih tudi več šaljevih točk, se obeta ugodna in neprisiljena zabava, zato naj ne manjka nobena družina članov, kakor tudi prijateljev obrtnega stanu. Vstopnina prostaa dobrovoljni prispevki se hvaležno sprejemajo.

— Slovenskemu obrtnemu društvu je daroval čevljarji mojster g. Anton Ertl 120 K. za kar mu izreka društvo najprijetnejšo zahvalo z željo, da bi našel še obilo posnemalcev. Predsed. Novak.

— Društvo hišnih posestnikov za Studence in okolico bodo imelo dne 20. marca t. l. ob pol 14. uri v gostilni „Pri zelenem drevesu“ v Stencih plenaino zborovanje, na katero se vabijo vsi člani društva in hišni posestniki.

— Vsled odloka kmetijskega ministrstva v Beogradu z dne 18. februarja 1921, št. 3929/VI se pozivajo vsi kmetovalci kateri imajo svojo kmetijsko obrate v mestnem področju, da naznanijo od 16. do 24. marca t. l. od

8.—12. ure mestnemu stavbnemu uradu, Koroška cesta 1, II. nadstropje, soba št. 4 približno površino posejano z ozimino ter število kmetijskega orodja in strojev.

— O škandalu v „Veliki kavarni“ se nam od dobro poučene strani poroča: Urban Kapič, mesar na Glavnem trgu je prišel v kavarno kakor bi bil prišel iz mesnice, krvav in z mesarskimi noži. Prišel je že zelo pijan. Dokler se je mirno vedel, se mu je postreglo. Ko pa je v svoji pijanosti začel prodajati razne svoje neslanosti, ga je natakarn mirno opozoril, naj gre raje domov, ker v takem stanju ne more biti v dostojni kavarni. To je Kapiča še bolj razburilo. Ker ni kazalo drugega, so poslali po stražnika. Redar ga je mirno opozoril, naj zapusti kavarno. Kapič pa je pričel redarja obkladati z žaljivkami, nakar še le mu je redar napovedal aretacijo. Toda Kapič se je tudi temu uprl, morala je priti še ena straža na pomoč. Pripomniti je še, da je ravno istega dne deželna vlada poslala tudi v Maribor strog nalog, da se proti izgredom pijancev brezobzirno postopa ne glede na dostojanstvo pijanega. Slučaj Kapič torej nima z demokratizmom prav nič opraviti, redarji so nastopili še le, ko jih je Kapič zalil in se jim dejansko uprl.

— Nevaren ruski kapetan, boljševik prijet. Na glavnem kolodvoru se je v sredo ob 16. uri odigral razburljiv prizor. Ne progi sta stala brzovlak in ekspresni vlak. Ko je privozil še lokalni vlak iz St. Ilja, tedaj pribeži iz urada obmejnega policijskega komisarijata možakar z golo sabljo in jo vihteč okrog sebe, drvi skozi osupnjene gruča pasazirjev in železničarjev navzgor po železniškem tiru. Za njim kolodvorska policijska straža, eden strelja za bežecim, ki grozi s sabljo vsakomur, ki se mu hoče približati. Nasproti mu pride železniški uradnik, ki spoznavši nevarnost, hoče streljati, a sta mu na potu redarja, zasledujoča begunca. Tedaj se eden redarjev (Skrjanc) zaleti proti njemu, hoteč ga spodvreči, v tistem hipu ga preganjani udari s sabljo proti glavi, k sreči je bil udarec neroden, tako da je napadeni redar zadobil le manjše poškodbe. Po tem udarcu se je redarjema in omenjenima uradnikoma posrečilo nevarneža podreti na tla in ga spraviti v zapor. Pred tem dogodkom pa se je v uradu obmejnega policijskega komisarijata odigral še bolj razburljiv prizor, ki je zahteval žrtev nadredarja Josipa Ostrovskega. Pred kratkim se je bil v Maribor priklatil nevaren boljševiški propagator, bivši kapitan ruskega generalštaba Vladimir pl. Rosenberg. Odposlali ozir. izpustili so ga pod tajnim nadzorstvom v Beograd. Tam so ga kmalu spoznali kot nevarnega političnega agenta za boljševiško propagando. Odposlali so ga izgonskim potom nazaj s poveljem, da se ga izžene preko naše meje. V sredo popoldne ga je z mešanim vlakom pripeljal v Maribor zagrebški orožnik. Pustili so ga v omenjenem uradu čakati na večerni vlak proti Avstriji. Do prihoda brzo- in ekspresnega vlaka se je mirno zadržal. Nadredar Ostrovske je imel v tem času opraviti s strankami. To priliko in navzočnost več vlakov na tiru je Rosenberg izrabil. Zagrabil je v kotu slonečo staro kavališko sabljo ter z njo napadel redarja s trikratnimi težkimi udarci po glavi, tako da se je redar onesveščen v krvi zgrudil. Napadalec misleč, da je redar mrtev, je z golo sabljo planil ven, nakar se je odigral začetkom omenjeni drugi prizor na progi. Ker bi bil Rosenberg samo izgnan preko naše meje, opravičuje ta njegov morilski nastop sum, da mora imeti še kaj hujšega na svoji vesti, morda tudi na račun Nem. Avstrije, pred katero se je očitno zbal. Težko poškodovanega nadredarja so pripeljali v bolnico.

— Čehoslovaški veleizdajnik. Dne 15. tm. je policija na glavnem kolodvoru aretirala Josip Hetmaneka, pristojnega v Čehoslovaško, v zadnjem času bivajočega v Veliki Zdenci, okraj Garešnica pri Bjelovaru, kjer je nastopal kot trgovec ozir. vrzičnik. Hetmanek se je peljal z zagrebškim vlakom ter med vožnjo hujškal ljudi, rekoč: „Slovenci sami ste krivi, da nam gospodarijo Srbi. Če bi Hrvatje in Slovenci držali skupaj,

bi imeli mi svojo republiko.“ Dalje se je žaljivo izražal o našem kralju in regentu ter smešil srbske oficirje, da se na cesti z roko vsekuejo. Pri aretaciji so mu zaplenili tudi zaboj z 12 kg. ma-la, več jajc in slanine. Izročili so ga okrožnemu sodišču, po prestani kazni ga izženejo na Čehoslovaško.

Kultura in umetnost.

— Pri IX. simfoničnem koncertu dne 18. marca ob 20. uri, (predprodaja vstopnic počenši s 15. marca v trgovinah Zlata Brišnik in Josip Höfer) bo tvorila, med simfoničnimi skladbami, ki se bodo proizvajale, simfonična slika „Smrt in preobraženje“ brezdomno najslabnejšo točko. Skladatelj Richard Strauß je duševni dedič Wagnerjev in Lisztov, ker opisuje z glasbo, kakor ta dva mojstra, veliko antitezo, tožbe in zmagovalstva v življenju podcenjevanega, v smrti z blestečo glorio obdanega genija. Samo da je Strauß dano idejo še razširil in jo prenesel od individualnega poedinega slučaja na splošno človeško. Ko je pisal svojo, vkljub vsej fantastiki strahotno realistično skladbo, mu toraj nista služila za predmet boleštni smrtni boj in „onostransko“ preobraženje gotovega individua nego v poslednjem zmislu pravična bol napram oviram svoje duševne eksistence brezuspešno se bojujočega, napram demonom svoje lastne notranjosti zamaš se borečega človeštva in spajanje od prevare, preobraženje od življenjske bolesti v idealu, v sveti umetnosti — to so bili psihični motivi, ki jih je prevedel skladatelj s svojo simfonično sliko v glasbeni jezik. Skladba je toraj v bistvu silovit simbol: slika bolnega, v smrti preobraženega človeka — natančna razlaga se nahaja v detaljiranem sporedu — je treba povečati v kolosalno podobo na dvomih v poslednjem trpečega, le po umetnosti odrešenega človeštva. „Smrt in preobraženje“ se odlikuje med vsemi Straußovimi simfoničnimi pesnitvami s svojo veliko organsko enotnostjo. Je zrelo delo umetnika, ki hodi svoja pota in si z močno roko sam ustvarja forme in pripomočke za izvajanje svoje umetnosti.

— Glasbena Matica Maribor. Pevske vaje moškega zbora so odslej vsako sredo in petek točno ob pol 20. uri zvečer v društvenih prostorih pri „Götzu“. Gospodje pevci se ponovno opozarjajo na dano častno izjavo in pozivljajo k rednemu in točnemu obisku pevskih vaj.

— Koncert jugoslovenskega komornega kvarteta. Prejeli smo: Podpisani kvartet prosí, da objavite z ozirrom na 11. t. m. v vašem c. listu priobčeno odpovedjo našega koncerta sledečo izjavo: Jugoslovski komorni kvartet ni preklical svoj za 14. t. m. določen koncert v Mariboru, pač pa je to storil impresarij sam, brez vednosti kvarteta. Odgovorni koncert se vrši prve dni aprila, natančnejši datum se še pravčasno obavi. R. Zika, K. Sancin. L. Černy, L. Zika.

Porotno sodišče.

Maribor, 15. marca.

Pijanost se maščuje.

Na Veliki ponedeljek p. l. je v gostilni Korenjak v Podvincih popivalo več domačih fantov, brata Majarič, Ceh, Brus in drugi. Ze v gostilni pričeti prepír so notem nadaljevali še na cesti. Majarič Ožbolt se je že odstranil na bližnji dom. Ko zasliši, da so njegovega brata napadli. Oborožil se je z vilami. Hoteč obračunati z Brusom, se je vsled teme zagnal v Franceta Ceha ter ga nesrečno sunil z vilami proti očesu, da je Ceh vsled težke poškodbe na levem očesu zgubil skoro popolnoma ves vid. Ker sta si bila Majarič in Ceh sicer dobra, sta se potem poravnala tako, da Majarič plača Cehu 25.000 K odškodnine za izgubljeni vid, nakar mu je odplačal 10.000 K in pa da Ceh pri porotni razpravi izjavi, da odpusti Majariču. Vsled zagovora dr. Kodermána so porotniki razdili le dodatno vprašanje, vsled česar je bil Majarič obsojen le radi prestopka zoper varnost življenja (§ 335 k. z.) na 4 tedne strogega zopora.

Najnovejša poročila.

Iz 23. seje ustavnega odbora.

LDU Beograd, 16. marca. 23. sejo ustavnega odbora je otvoril predsednik ustavnega odbora dr. Ninčić ob 9.15. uri. Pričela se je razprava o novem poglavju, ki govori o socijalnogospodarskih odredbah. Člen je bil sprejet, kakor ga je predlagala vlada. Ravno tako sta bila sprejeta tudi člena 4 in 5 v obliki, predlagani po vladi. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja jutri.

Namestnik pčslanca Tomljenoviča.

LDU Beograd, 16. marca. Verifikacijski odbor je imel sejo, na kateri je bil namesto hrvatskega bana dr. Tomljenoviča sprejet poslanec modruško-reške županije, dr. Milan Popović. Po smrti poslanca Perića je na njegovo mesto stopil posl. Stanko Protić iz Tovariseva.

Muslimani in demokraciji.

LDU Beograd, 16. marca. Demokratski klub je danes popoldne razpravljao o sporazumu z muslimani. Po poročilu ministra Kumanudija so razni govorniki govorili in so se izrazili po večini za sporazum. S strani vlade se smatra znesek 255 milijonov dinarjev za socijalno pripomoč za 15.000 begovskih družin.

Ministrski svet o situaciji.

LDU Beograd, 16. marca. Včeraj je bila seja ministrskega sveta od 16. do 18. ure. Delegata za pogajanja z muslimani, dr. Krizman in Uzunović sta izjavila, da se je z Jugoslovensko muslimansko organizacijo dosegel sporazum v vseh vprašanjih. Zato se je sklenilo, da se ta sporazum naznani klubom, nakar se bo definitivno sklepalo o vstopu zastopnikov Jugoslovenske muslimanske organizacije v vlado. Vrh tega se je govorilo o odlokih za socijalnogospodarski del ustavnega načrta, o katerih se bo te dni razpravljalo v ustavnem odboru.

Konstituiranje SKS kluba.

LDU Beograd, 16. marca. Klub SKS je imel ob 14. uri sejo. Razpravljaj je o občinskih volitvah v Sloveniji. V klub se je sprejel poslanec Drotinik. Izvršilo se je konstituiranje kluba. Predsednik Pucelj, tajnik Drotinik, blagajnik Majcen. Drotinik je pred vstopom moral izjaviti, da on in njegovi tovariši ne izstopajo iz seljaškega pokreta vse države, marveč da so se ločili od zemljoradnikov radi nekvalificiranega zadržanja tajnika in nekaterih članov odbora. Nekateri člani bodo se danes odpotovali v razne kraje, da prirede shode. Petorica pa bo vodila klubove posle v Beogradu.

Občinske volitve v Sloveniji.

LDU Beograd, 16. marca. Po naredbi ministra za notranje stvari se bodo vršile občinske volitve najprej v večjih potem pa v manjših krajih. V Ljubljani se bodo vršile 26. t. m.

Princ Wied in Albanija.

LDU Beograd, 16. marca. Presbiero poroča iz Pariza: Kakor javja „Messaggero“ so se agenti princa Wieda razkropili po Albaniji, da širijo propagando za eventualen povratak princa Wieda na prestol. Ako bi bilo to mogoče, bi pokusi princa Wieda merili na to, da proglasi svojega najmlajšega sina za kralja Albanije in bi potem mati prevzela regentsvo, ker bi bil kralj mladoleten.

Londonska konferenca v pariški zbornici.

LDU Beograd, 16. marca. Presbiero poroča iz Pariza: Danes se je v parlamentu pričela velika debata o rezultatu londonske konference. Zabeležilo se je več interpelantov, tako da bo debata trajala do petka ali sobote. Briand bo odgovoril interpelantom z ekspozicijem o rezultatu londonske konference. Gotovo je, da bo parlament odobril Briandovo akcijo na konferenci v Londonu in da bo nova večina še večja od one, ki jo je dobil pred svojim odhodom v London.

Razbito klerikalno korito.

Ljubljana, 17. marca. Včeraj je deželna vlada razpustila „Gospodarsko komisijo za stvarno demobilizacijo“ v kateri so od osvobođenja sem gospodarili klerikalci tako, da so razpravili milijone. Uvedena je stroga preiskava. Komisijo je prevzel državni komisar dr. Ignacij Rutar, ki je takoj odredil zaporo vseh skladšč.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 16. marca.

Zagreb: Berlin 230—230'50, Italija 536—538, London 568—575, New-York 143'50—145, Pariz 1010—1030, Praga 188'50—198, Švicar 2460—2490, Dunaj 20'63—20'75, Valute. Dolarji 141.25—141'75, avs. krone 21.00—21'50, carski rublji 70—74, francoski franki 0—1060, napolondori 486—492, nemške marke 224—226, romunski lei 0—198, italijanske lire 532—535, čehoslovaške krone 177—0.

Dunaj: dinarji 1940—1960, dolarji 698—702, franc. franki 4855—4895, švic. franki 12.025'00—12.075'00, lire 2620—2640, češke krone 917—923, madžarske krone 169'00—171'00, nemške marke 1117—1123, poljske marke 82'50—85'50, funti 2750—2770.

Curih: Berlin 9.32, New-York 534'00, London 21'80, Pariz 40'90, Milan 21'65, Praga 7.70, Budimpešta 1.42, Zagreb 4.00, Varšava 0.69, Dunaj 1.35 avstrijske krone —.85.

Trgovina z Malto. 1. Finančna situacija na Malti je zelo ugodna. 2. Tamkajšnji trgovci so solidni, kulantni in pošteti. 3. Najvažnejši uvoz iz naše kraljevine bi obstojal iz belih in rdečih desk in raznimi lesnimi produkti, ki bi se prevažali potom jadrnic ali parnikov. 4. Čas za sklopljenje trgovskih pogodb radi uvoza živine bi bil sedaj zelo ugoden. 5. Neprestano se povprašuje po pšenici, ječmenu in drugem žitu. 6. Isto bi bilo tudi s zelo dobrim lesenim ogljem, posebno bosanskim. 7. Malta ima na razpolago zelo mnogo predmetov za izvoz. Največja industrija obstoji iz cigarete turškega in makedonskega tobaka, mrež, krompirja, ki se drži pozimi in poleti, črni česen, neizdelani bombaž in železni fabrikat.

Mednarodni petrolejski trust. V Curihu se je osnoval pod imenom „Internationale Petroleum Union“ mednarodni petrolejski trust s temeljno glavnico 200 milijonov švicarskih frankov. Pri tem podjetju sodeluje nemško društvo „Erdöl“, Aktiengesellschaft s 100 milijonov mark in francoski „Société de pétrole de Dobrava“ s 150 milijoni francoskih frankov.

Čehoslovaška in Jugoslavija. Čehoslovaško trgovinsko ministrstvo namerava graditi v Zagrebu skladišča in organizirati prodajo čeških proizvodov v Jugoslaviji. Za izvedbo tega načrta je potrebno 50 milijonov kron kron in ministrstvo je obljubilo onim turokam, ki bi hotele prenesti svojo delavnost v Jugoslavijo, najizdatnejše ugodnosti.

Romunsko mineralno olje. Položaj romunski produkciji mineralnih olj je ostal do sedaj nespremenljiv. Mnogo načrtov se je predložilo, kako bi bilo odstraniti to krizo, ki utegne postati za to industrijo še nevarna. Najpreje naj bi se rešilo vprašanje cenejšega električnega toka v svrhu cenejše eksploatacije. Nadalje naj bi se revidirale carine na uvoz in uklinile maksimalne cene. Sedanja produkcija znaša dnevno 300—320 vagonov. Celotna produkcija v februarju lanskega leta je znašala 96.000 ton napram 95.000 ton v mesecu decembru.

Elektrizacija Moravske. V severni Moravski se bode ustanovilo veliko društvo za proizvod električnega toka, ki bi imeli namen, elektrificirati severno Moravsko in sosedne dele Šlezije. Pri tem podjetju bode sodelovali tudi država, dežele in občine v svojem področju po 60 odstotkov, privatni kapital s 35 ter nameščeni in delavci po 5 odstotkov.

Čehoslovaška je izvozila v zadnjem četrtletju p. l. 294.000 metrskih stotov sladkorja in sicer v Švicar 188.000, Romunsko 41.000, Avstrijo 50.000 in Nemčijo 33.000. Kakor poroča „Čas“, se bode cene sladkorju v svrhu izdatne konkurence zelo znižalo in sicer bode stal sladkor v industrijske namene po 9 čsl. kron a kg.

Prepoved uvoza živine. Ker vlada v Bolgariji, Rusiji, Ukrajini in Turški živinska kuga, je poljedelski minister prepovedal uvoz živine ali mrtvih prežvekovalcev, nadalje vseh delov ali odpadkov te živine, klaje, slame, gnoja, obrabljenih hlevnih predmetov in orodja, jarmov in obrabljenih obelk. Državne oblasti imajo skrbeti, da se izvrši ta prepovedna naredba. Kedor bi to prepoved kršil, bode kaznovan z vso strogostjo zakona.

Nemško-češka kemična industrija. Čehoslovaška in nemška kemična industrija se nahajati v precejšnji krizi radi nadprodukcije. Predstavniki obeh industrij so imeli te dni sestanek, na katerem so sklenili razne važne določbe radi proizvajanja.

Nemško posojilo. Nemški finančni minister je podložil v parlamentu načrt o novem posojilu v znesku 8 in pol milijard mark. Dve milijardi in pol se bode porabilo za krije deficita budgetnega leta 1920, medtem ko se bode ostanek porabil v svrhe, ki so v zvezi z izvršitvijo mirovnih pogovorov.

Nemški kredit Čehoslovaški. „Dresdener Bank“ je dovolila čehoslovaški sladkorni komisiji kredit 30 milijonov, ki se pa morajo uporabiti le za nabavo pesnega semena v Nemčiji.

Zvišanje carinskega ekvivalenta v Italiji. Kako se doznava, je Italija zvišala carinsko naplačilo pri plačanju carine v državnih ali bančnih novčanicah na 300 odstotkov.

Padec cen sladkorju v Carigradu. V zadnjem času je opažati na podlagi carigrajskih tržnih cen znaten padec cen ameriškega sladkorju.

Madžarsko-jadranski zavezniški tarif bode skoro objavljen. Tozadevne pogovore je že pričela taritška komisija madžarskih državnih železnic.

Zvišanje carine v Avstriji. Z navedbo avstrijskega finančnega ministrstva z dne 27. p. m. je zvišano s 1. marcom t. l. doplačilo na nominalni iznos vseh uvoznih carin od 4900 po sto na 6900 po sto in sicer tako, da se plačujejo carine z 70 kratnim iznosom nominalnih postavk carinskih tarif.

Tržne cene v Mariboru

dne 15. marca 1921.

1. Meso: Goveje meso I 27.—, II 25.—, bikli, krave, telice 24.—, sveži jezik 24—25, vampi 8.—, pljuča 10.—, obisti 24.—, gobec 10.—, parklji 8.—, vime 10.—, loj 26—30, telečje meso I 25.—, II 23.—, pljuča 20.—, prašičje meso 32.—, pljuča 14—15, jetra 14—15, obisti 16—20, glava 20.—, parklji 8—10, slanina sveža 42—48, prekajena 52—56, mast 50, prekajeno svinjsko meso 42—46, prekajena svinjska glava 26.—, prekajen svinjski jezik 46.—, konjsko meso I 12.—, II 10.—. 2. Klobase: Krakovske 56—60, debrecinske 40.—, brunšviške 38.—, pariške 40.—, posebne 40.—, safalade in hrenovke 36—38, kranjske prekajene (komad) 9.—, krvave 10.—, pretisnjene 36.—, mortadella 9.—, salame I ogr. 168.—, II 150.—. 3. Perutnina: Piščanec majhen 30.—, večji 45.—, kokoš 40—50, raca 50.—, gos 100—150. 4. Divjačina: Zajec domač 30—50, divji —, srna —. 5. Ribe:

Sardele slane (kg) 56—60, sardele prekajene 50.—, arniki (komad) 7.—. 6. Mleko itd.: Surovo maslo 80.—, čajno maslo 80—85, maslo 80—84, mleko liter 5—6, jajca komad 2—3, sir polemendolski 94.—, parmesan 220.—, groyski 70.—, tilziter 100.—, trapistni 56—70, sirček kg 10—12. 7. Pijača: Vino staro 36 do 40, vino novo 28—40, pivo 11—13, žganje 50—70. 8. Sadje: Hruške 11—12, jabolke 10—12, češplje suhe 18.—, pomaranče (kmd.) 2—4, limone 2—4. 9. Špecerijsko blago: Riž 17—32, kava I 60—70, II 56—60, kava pražena I 88—100, II 70—80, sol 6'50, poper cel 80.—, poper mlet 100.—, paprika 80—120, testenine 21—22, navadni kis 3'20, vinski kis 5.—, namizno olje 52—60, bučno olje 48, kvas 50.—, sladkor 42 do 56. 10. Žito: Pšenica 10—11, rž 9—10, ječmen 9.—, oves 4.—, proso 9.—, koruza 5'50—6.—, ajda 9.—, fižol navadni 7.—, leča 14.—, mak 82.—. 11. Mlevski izdelki: Pšenična moka 0 16'80, 1 15'50, 6 18'50, kaša 10.—, ješprenj 9.—, otrobi 3'50—4.—, koruzna moka 6'20—7.—, koruzni zdrob 7'80—8.—, pšenični zdrob 17—18, ajdova

moka I 18.—, II 16.—. 12. Krma: Seno 130—180, slama 90—110 (100 kg). 13. Kurivo: Drva trda 250—280, drva mehka 200 do 240 za m³, premog 54—76 za 100 kg, koks 1 kg 3.—, petrolej 23.— liter, karbid 12.—, sveča komad 3.—. 14. Zelenjava (kg): Motovilec 1, radič 1, zelje pozno (glava) 5—6, ohrovt 3.—, karfijska 10—15, koleraba nadzemnica 1.—, špinata 1.—, peteršilj (šopek) —30, zelena —30, čebula 5—6, česen 15—20, por komad 1.—, korenje vrino (kupček) 30, zelenjava za kuho (šopek) —30, pesa rdeča (kupček) 1.—, repa pozna (kupček) 1.—, krompir pozni 1'70—2.—, hren 10.—, mandelj 100.—, lešniki 90.—, dateljini 120.—, oreh cel 18.—, orehi luščeni 70.—. 15. Kisline: Zelje kislo 3.—, repa kisla 2.—. 16. Kruh: Bel (50 dkg) 8.—, črn (60 dkg) 7.—, zemlja (5 dkg) 1 K.

Ne pozabite na naročnino!

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Gospodična, stara 41 let, išče službo kot samostojna gospodinja k samski osebi. Vprašati Principova ulica 6, Kosi. 367

Nova pisalna miza iz orehovega lesa in šivalni stroj se ceno proda. Vprašati med 14.—16. uro v gostilni Schauderl, Meljska cesta 33. 365

Maribor. trgovina psov žiste pasme, vzgoja in dresura, Stanko Klobučar, Maribor, Ruška cesta 45, »Križev dvor«, telefon 202, proda tri pse volčje pasme, naučene za spremstvo in varstvo. 366

Lep svilen, popolnoma nov damski dežnik in jako dobro ohranjen rujav pošten torbica, se po nizki ceni proda. Vprašati je Koroska cesta 21, priti. 368

Železen štedilnik, 140 cm dolg, 70 cm širok, se proda. Vrtna ulica 17. 358 6—3

Meblovana soba za dva solidna gospoda se išče. Ponudbe na upravo. 369

Lahko motorno kolo (Motor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se proda. Dravska ulica 11, gostilna. 370

Velik štedilnik za vzdati se proda. Vprašati v upravi lista. 371

Billard proda Slovenska čitalnica v Mariboru, Narodni dom. 372

Hiša s 6 stanovanji, 6 sob in 6 kuhinj, vrtom, drvarnice, 10 minut od mesta, priprava za vsako obrt, se proda. Naslov v upravnistvu »Tabor«. 373

Gonilni jermeni

za stroje v vseh širinah od 30 do 200 mm v zalogi pri Ivan Kravos, sedlar, Aleksandrova c. 13. 180 10-10

Proda se ceno:

Hiša z vsemi potrebnimi prostori, s posebnim hlevom za živino in svinjakom, 2 orala njive, vinograd ter pašnik. Na vrtu se nahaja preko 60 sadnih dreves. Posestvo je v Gradišču, eno uro oddaljeno od Velike Nedelje. Ponudbe osebno ali pismeno na Antona Ožega, Jezdarska ulica številka 8 (konjeniška vojašnica), Maribor. 357 5-2

Sprejmejo se

1 korespondentinja
1 manipulantinja in
2 praktikanta.

„Drava“

lesna industrijska delniška družba, Maribor, Aleksandrova cesta 51. 369

Oskar Cebular

trgovac

Vida Cebular

roj. Ulčakar 364

poročena.

Sarajevo, meseca marca 1921

Boljšo hrano

(obed in večerja)

dobi omejeno število gospodov ali dam od 1. aprila naprej v privatni hiši. P. n. reflektanti naj blagovole naznačijo svoje naslove na upravo lista pod šifro »Dobra hrana«. 370 3—1

Primorci!

Naznanjam, da sem odprl novo higijenično brivnico.

Za prvovrstno in čisto porstrebno jamčim. 268 2—2

Vjekoslav Gjurić

primorski begunec.

Maribor, Jurčičeva ulica št. 9.

Oddelek za žgane pijače

daruvarske delniške pivovarne in elektrarne
v Daruvaru, Slavonija

dobavlja iz lastne tovarne in rafinerije špirta postaje (priprave) za denaturiranje ter žganjarne za slivovko in tropinovec.

Rafiniran špirit. Denaturiran špirit. Zajamčeno čista žgana slivovka. Najčistejši visokoodstotni destilat žganja. 368 3—1

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolo dvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pri staniška ulica 2.

Motor na plin

dobro ohranjen, proda po zelo ugodni ceni
Mariborska tiskarna d. d.
Jurčičeva ulica 4.

Telefon števil. 375

Spedicija vseh vrst, to: Carinska agentura in carinske reklamacije. to: Vkladiščenja vsakovrstnega blaga. to: Mednarodni prevozi. to: Selitve z patentiranimi poštvenimi vozovi na vse strani. to: Spedicijsko dostavno podjetje južne železnice.

Največje domače Spedicijsko podjetje

„BALKAN“

delniška družba za mednarodne transporte v Ljubljani.

Podružnica: MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 35.

Podružnice: MARIBOR, ZAGREB, BEOGRAD, TRST, WIEN.

Brzjav. naslov: Spedibalkan.

Predprodaja vozovnic

to: za vse proge južne in državne železnice. to:

Skladišče spojeno s tiroi južne železnice, Aleksandrova cesta št. 70.

Največje domače Spedicijsko podjetje